

Посебни део уџбеника обухвата питања везана за радни однос и друге односе у непосредној вези са радом. А то су питања која се односе на остваривање права на рад и запошљавање, заснивање радног односа (услови за заснивање радног односа, одлучивање о пријему радника, рад у више организација, радни однос приправника и радни однос заснован противно закону), распоређивање радника и дејство одлуке о распоређивању, основе престанка радног односа. Посебан одељак општег дела посећен је правима и обавезама радника (радно време, одмори и одсуства), заштити радника на раду и у вези са радом, личном дохотку и заједничкој потрошњи.

Дисциплинска и материјална одговорност, као и остваривање и заштита права радника, обрабени су у посебним одељцима, што је и оправдано с обзиром на значај ових питања у радноправном статусу радника.

Посебан одељак овог дела уџбеника професор Николић посвећује посебним врстама радних односа а то чини и оправдано и са мером. То се нарочито односи на радне односе радника у радним заједницама органа друштвено-политичких заједница и на радни однос пословодног органа. Док се радни однос радника у радним заједницама органа друштвено-политичких заједница у нашој правној теорији само истицао као посебна врста радног односа, радни однос пословодног органа је, по правилу, био изостављен у већини уџбеника. Професор Николић оправдано уноси и обрађује ово питање са свим особеностима овог односа које он има у нашем самоуправном систему.

Уџбеник професора Николића је писан лаким стилем, на лак и прегледан начин излажу се сва релевантна питања радног односа у нашем самоуправном систему, водећи рачуна да се о многим питањима коначно нису заузели ставови до краја. Начин излагања професора Николића је такав да не оставља читаоца у недоумици у опредељивању о појединим спорним питањима у теорији радног права, али истовремено нуди бројне аргументе за своје ставове. Отуда уџбеник нема само за циљ да помогне студентима у припремању испита, већ и теоријску и практичну вредност. Са теоријског становишта његова вредност је у чињеници да се другачије и савременије објашњавају и обрађују поједини институти радног односа, што само обогаћује нашу савремену правну мисао. Са практичне стране уџбеник даје одговоре на бројна спорна питања наше самоуправне праксе у оним ситуацијама када упросто треба применити и законска и самоуправна решења у појединим случајевима.

У целини узев, уџбеник професора Николића представља пријатно освежење у нашој правној литератури.

Проф. др Мирослав Миљковић

Славољуб Поповић, ГОВОРНИШТВО У ТЕОРИЈИ И ПРАКСИ, НИРО „Књижевне новине“, Београд 1987, стр. 288

Разлоге који су га навели да напише књигу овакве врсте аутор види у познатој чињеници да је у нашем демократском друштву милионима људи омогућено да говоре на разним састанцима, односно да учествују у дискусији о разним питањима, што је изазвало и потребу да се мноштву потенцијалних говорника пружи минимална и неопходна знања како би њихова излагања била кратка и прецизна. Та потреба треба да се задовољи овом књигом у којој се дају најнужније информације о говорништву уопште, као и о битним елементима потребним за састављање говора, односно учествовање у разним дискусијама. С тим у вези аутор најпре излаже неке дефиниције појма говорништва, елементе говорништва у античком свету, потом код Канта и Хегела, као и разлику између

реторике и говорништва. Затим указује на помоћне науке од значаја за говорништво, као што су граматика, синтакса и стилистика, али и логика, психологија, естетика и етика.

У делу књиге посвећеном питању говорника детаљно се излажу елементи које треба да поседује добар говорник, почев од личних својстава до правилног физичког држања за говорницом, коришћење одређене гестикулације, подешавања гласа, избегавања страха и треме. Што се тиче самог говора, поред његових основних карактеристика, детаљно се излажу и процес његове припреме, избор предмета говора, прикупљање материјала и др., док се посебна пажња посвећује култури говора. Затим се приказују основне врсте говора (беседа) посвећене разним циљевима, проблем одговора на питања и примедбе, као и проблеми везани за групну дискусију.

Посебан део књиге посвећен је питању припремања и руковођења седницама, односно састанцима, односу говорника и слушалаца и историји говорништва, а у последњем, већем, делу књиге дају се примери говорништва у разним епохама. Под тим се подразумева грчко-римско говорништво, средњи век, нови век, војничко говорништво, судско говорништво, пригодно и похвално говорништво.

У закључку овог сумарног приказа може се рећи да књига, коју сâм аутор назива приручником, садржи мноштво детаљних и корисних информација за практичан рад, као и у погледу теорије и историје говорништва. Овом проблему се иначе, као што то аутор такође наглашава, у неким земљама посвећује одговарајућа пажња, односно говорништво се и посебно изучава на неким факултетима и високим школама.

Д. Продановић